

Loven om de frie grundskoler pålægger os regelmæssigt at gennemføre en evaluering af skolens samlede undervisning, og at udarbejde en opfølgingsplan for evalueringen. I dette skoleår har vi valgt at evaluere på skolens evalueringsredskaber og -processer, med henblik på at beskrive og synliggøre vores evalueringspraksis og udvikle den fremadrettet.

Den Grønne Friskole har fravalgt karakterer og test til fordel for et proaktivt arbejde med evaluering på alle klassetrin. Vi ønsker at investere i en fremadrettet indsats, der styrker og stimulerer børnenes faglige udvikling og evner til selv at evaluere, både hvor de står i forhold til hvad de har lyst til og behov for, og hvor de står i forhold til ydre krav (på en videregående uddannelse eller på arbejdsmarkedet, for eksempel). For os lægges grunden til en sund balance mellem indre- og ydrestyret læring og motivation i et løbende evalueringsarbejde, der for det første er grundigt integreret i børnenes skolehverdag (så det ikke får karakter af at være en slet skjult form for bedømmelse/karaktergivning), og for det andet knyttes tæt til børnenes egne oplevede behov og interesser.

Desuden kræver arbejdet med at udvikle en ny skoleform – se vores vision og læringsvision – at vores voksenteam også arbejder løbende og ihærdigt med evaluering af både nye og traditionelle elementer af lærergerningen. Da skolen er ganske ung har vi implementeret og udviklet en håndfuld evalueringsaktiviteter, som dog endnu ikke er sat i system; men nu hvor vi har taget vores første spæde skridt er det på tide at evaluere, beskrive grundigt og skabe en fremadrettet handlingsplan.

- A. Her følger de evalueringsformer, der benyttes på skolen samt evaluering af disse. Der evalueres i årets løb på fire niveauer; børn, børn og forældre, i teamet (lærere og pædagoger) samt det overordnede tilsyn. Nogle af evalueringsaktiviteterne går på tværs af disse niveauer; for eksempel er alle evalueringsaktiviteter med børnene input til teamets evalueringer, og forældretilsyn finder også sted på årstidsfester.

Fremgangsmåden er at lærere og pædagoger er blevet bedt om at nedskrive korte evalueringer af de forskellige evalueringsformer og -aktiviteter. Derefter har skolelederen og næstformanden i bestyrelsen sammenfattet evalueringerne og har udarbejdet en handlingsplan som fremlægges for teamet og bestyrelsen.

1. **Børn**

○ **Logbøger**

Formålet med logbøger er at skabe sammenhæng mellem praksis (projekter) og børnenes refleksion. Logbøgerne fungerer som en skolemæssig tidslinje eller referenceramme for børnene. De fungerer godt i at de yngste tegner og det skrevne ord gradvist kommer til at fylde mere og mere. I fremtiden kan logbøgerne bruges som grundlag for fremlæggelser eller andet arbejde.

○ **Evalueringsfremvisninger på skolefamiliedage**

Formålet er at opsummere projektet indtil videre. Desuden giver det indblik i, hvad der sker i de andre grupper. Det der fungerer godt er at børnene får snakket sammen, og at de store lærer at hjælpe, mens de små lærer en masse af hvad de ældre har lært (via collager, fremlæggelser, mv). Svaghederne er at man er meget afhængig af sin hjælpeven i skolefamilien, og at ikke alle kan overskue så fri en opgave. Fremadrettet skal vi tænke mere i hjælpevennepar som arbejdsgrupper.

○ **Aktivitets- og læringsmål i projekter**

Vi arbejder med to forskellige slags mål for hvert projekt: en liste til de voksne og en liste til børnene. Formålet med den interne er at hjælpe de voksne til at holde den røde tråd og det faglige fokus vi har valgt projektet skal have. Formålet med børnenes projektmål er at give børnene et overblik over hvad de har lavet og lært. Børnenes mål er ofte aktivitetsmål snarere end læringsmål, for at undgå at børnenes blik for, hvad de har lært, bliver reduceret til en tjekliste, som er defineret af voksne.

Målene hjælper med at tilrettelægge vores undervisning, hvor vi har erfaret at projektundervisning kræver en skarp ramme og et tydeligt valg ift. hvad vi gerne vil have ud af projektet. Projektbaseret undervisning kan nemt blive meget bred i sit fokus, og her er mål både vigtige for børn og for voksne, da det netop tilbyder det fokus og den fordybelse, som er vigtig for at læringen bliver meningsfuld. Fremover ville vi kunne være mere konsekvente ift. at sørge for at alle børn får klistret målet for projektet ind i deres logbog og får forholdt sig til målene både mundtligt og skriftligt.

- **Nybygger projektevaluering**

Formålet er at gøre børnene mere bevidste om egen læring og at de bliver bevidste om den proces de har været igennem og kan beskrive den med projektfaglige begreber: idéfase, planlægningsfase, eksperimentalfase osv. At de voksne får et skarpere indblik i de enkelte børns progression og at de voksne kan yde bedre løbende vejledning. Det fungerer godt at børnene til slut forholder sig til projektets overordnede mål og selv vurderer i hvilken grad de har arbejdet med og opfyldt disse. Det er også rigtig godt at de skriver to gode råd til sig selv som de skal huske på i næste nybyggerprojekt. Den løbende vejledning kan imidlertid godt blive skarpere og mere systematiseret og de voksnes tid kan fordeles mere ligeligt. Fremadrettet kunne man fastsætte en ugentlig vejledningsdag i nybyggerprojekterne, hvor hver projektgruppe eller den enkelte (i individuelle projekter) får tildelt en vejledningstid. Overskriften for denne vejledning kunne være den projektfase de befinder sig i på det givne tidspunkt.

- **Projekt Året-der-gik**

Årets sidste projekt hedder altid Året-der-gik. På børneniveau er formålet at gennemgå de projekter, som vi har arbejdet med hen over året og snakke om hvordan de forskellige projekter påvirkede os børn og voksne. Voksenteamet skal vurdere hvorvidt projekterne har givet den læring som vi sigter efter i forhold til mål og visioner på Den Grønne Friskole. Selve projektet fungerer godt. Hvert barn laver et mini årshjul, hvor alle projekter er indtegnet og beskrevet, og som indsættes i deres logbog. Hver gruppe laver også forskellige workshops (tegne, male, skrive, præsentere) hvor børnene får genkaldt minder fra de forskellige projekter. Vi laver et stort årshjul i træ med et papirhjul på og her er alle projekter beskrevet. Børnene præsenterer deres workshops og produkter for hinanden. Vi har dog endnu ikke haft et sted at hænge vores store årshjul op, hvilket er vigtigt for at visuelt præsentere vores projektundervisningsmodel. Fremover ville det være en god idé at lave en afslutnings "fest", hvor vi i fællesskab hang års hjulet op og Nadia holdt en højtidelig tale til børn og forældre. Vi burde også skabe et lille årshæfte til hvert barn med 12 sider, hvor hvert projekt i året præsenteres, og som de kunne få med hjem sidste skoledag (lige nu kommer det ind imellem en masse logs i logbogen). Det ville være sejt når man gik ud af Den Grønne Friskole at have 9 årsbøger. Desuden burde vi oprette et videoteam, som lavede en præsentationsvideo af året der gik, hvor forskellige grupper fortalte om hvert projekt, det kunne så komme på vores hjemmeside som open source. Til allersidst burde vi tage et fælles billede af alle som afslutning. Endelig vil det være

vigtigt fremadrettet at nedsætte et team af medarbejdere som laver en standard for projekt året-der-gik, hvor ovenstående tages i betragtning.

2. **Børn og forældre**

○ **Skolehjem samtaler**

Formålet er at etablere eller vedligeholde et godt samarbejde mellem barn, familie og skole, at lave aftaler der støtter barnets trivsel og læring, og at have fokus på og tid til det enkelte barn uden forstyrrelser. Både samtalerne og aftalerne fungerer godt. Vi kunne dog godt styrke aftalerne i hverdagen samt deling af aftalerne med de andre voksne på skolen. Fremadrettet bør vi skabe en rød tråd, et skema og en fælles form; noget der kan følge barnet gennem skoletiden, så vi kan se udviklingen over årene. Det er svært hvis problematikker og udfordringer er beskrevet ud fra forskellige former.

○ **Årstidsfester/forestillinger/projektudstillinger**

Disse arrangementer er en grundlæggende del af DGF's dna, hvor vi gør hinanden opmærksomme på og italesætter konkrete færdigheder, der synliggør hvad vi (børnene) har arbejdet med og nu kan. Vi sætter også fokus på effekten eller brugbarheden af de egenskaber vi har tilegnet os, og tildeler denne "kunnen" en praktisk værdi – her og nu i barnets liv. Det fungerer godt at store og små børn arbejder sammen i skolefamilie-grupper, hvilket er med til at styrke det sociale fælleskab på kryds af børnenes alder. Børn viser og får respons og anerkendelse på konkrete færdigheder, både fra andre børn og forældre. Dette giver deres arbejde og læring mening, og vi ser børn der er stolte over deres præstationer. En fælles afslutning kan også være en motivation for at tilegne sig eller udvikle kompetencer, som nogle børn normalvis ikke viser interesse for. Vi kan nogle gange mangle tid til at reflektere i fællesskab med børnene over events og fælles arrangementer. Nogle af de store børn fortæller at de føler sig efterladt med et pædagogisk ansvar, når de er sammen med en yngre hjælpeven, og samtidig bliver de ikke udfordret helt nok på deres faglige kunnen. På sigt kan de ældre børn have et større ansvar for at afvikle fælles arrangementer - fx ligesom til teaterprojektet. Det er værd at overveje om der skal være flere arrangementer skræddersyet til de store, dels for at imødekomme børnenes egne udsagn, men også for at styrke sammenholdet i de ældre grupper ud mod udskolingen.

3. **Team**

○ **Løbende evaluering på ugentlige teammøder**

Evaluering på teammøderne er en måde at gøre læringsprocesserne synlige. Målet med den ugentlige evaluering er at vi i fællesskab kan hjælpe hinanden videre i denne læringsproces. Ofte foregår evalueringen som en "del en ting du synes har fungeret for dig i den sidste uges tid" og det fungerer godt, da de ting vi deler tit bliver grebet af de andre fra teamet og brugt på samme måde eller nye måder. Det er dog ikke altid at vi når den ugentlige evaluering; det bliver nogle gange mere en månedlig evaluering. Det sker også at det bliver mere en fremadrettet planlægning, snarere end et bagudskuende blik på, hvad der har fungeret og hvad der ikke har fungeret. Fremover bør vi sørge for at der altid bliver sat tid af på det ugentlige teammøde, til at der sker en evaluering af den sidste uges forløb.

○ **Evaluering efter hvert projekt**

Efter hvert projekt er en del af næste onsdagsmøde sat af til evaluering. Evalueringen foregår oftest hvor vi på tur fremhæver gode ting ved projektet samt udfordrende ting ved projektet. Dernæst går vi over i en mere åben snak om hvad vi skal huske at tage med til andre projekter/ næste projekt og hvad vi skal være opmærksomme på ikke at gøre i næste projekt. Når vi planlægger projekter gør vi det samtidig med at vi er i gang med et projekt og i den sammenhæng bliver der ofte også snakket om hvad vi skal videre bruge fra et projekt og hvad vi ikke skal.

- **Evaluering i forhold til Forenklede Fælles Mål**

Cirka to gange om året kigger vi på de forenklede fællesmål til en pædagogisk dag, for at sikre os at vi, ligesom andre skoler, arbejder frem mod den faglighed der kræves af børn når de kommer ud af 9. klasse. Vi deler os typisk op i små hold, og kigger på målene ud fra 2-3 projekter vi har haft i årets løb. På den måde får vi et overblik over hvilke projekter, der dækker hvilke fagligheder. Vi har indtil videre haft nogle gode og konstruktive evalueringer, som peger på at vi lever op til fællesmål og endda føler os ganske stolte over den faglighed vores projekter indeholder.

- **Overordnet evalueringsproces på hver anden pædagogisk dag**

I en proces, hvor der afprøves og eksperimenteres med mange projektmodeller, træffes hurtige beslutninger og søsættes nye tiltag, er det vigtigt løbende at evaluere. Dels for at diskutere hvad der fungerer og hvad der ikke fungerer rent praktik og professionelt. Men også for at give plads og tid til at snakke trivsel, målsætninger og visioner. Ved løbende at snakke om visioner, virker der til at være enstemmighed om, hvor vi alle vil hen med skolen. Samtidig giver det ro i maven at zoome ud og se på den lange historik, frem for at se på dag-til-dag progressionen, hvor tingene hurtigt kan gå frem og tilbage (to skridt frem og et tilbage). Det at sætte et specifikt tidsrum af til fælles evaluering, hvor man ser på det store billede, er vigtigt, da det ofte bliver nedprioriteret i hverdagene til fordel for mindre, men mere aktuelle opgaver der skal løses. Ofte åbnes der dog for større emner, hvilke kræver et større arbejde at udrede, og ikke mindst bearbejde. Det betyder, at der ofte ikke bliver lavet en endegyldig handleplan, som hurtigt og konkret kan tages i brug. Fremadrettet burde vi snakke mere handlingsorienteret om specifikke emner og definere en handleplan, der kan tages i brug og afprøves. Vi bør gøre konklusioner og nøglepunkter mere visuelle, så de ikke forsvinder i referater og vi burde hænge dem op på kontoret.

4. Tilsyn

Tilsynet er et lovkrav fra ministeriet, som skal være offentligt og ligge på hjemmesiden. Formålet er at undersøge elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk; at sikre at skolens samlede undervisningstilbud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen; at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene; og endelig at undervisningssproget er dansk. Det har fungeret godt at den tilsynsførende deltager i udvalgte lektioner (som bliver meldt ud på forhånd) og at deltagelsen har været hyggelig og imødekommende. Tilsynsførende har stillet gode spørgsmål, fx om vi opfylder alle fællesmål i vores undervisning. Det ville være godt hvis den tilsynsførende fik mulighed for at mødes med teamet og give mere subjektiv feedback

Forældretilsynet er endnu ikke sat i system, men forældrene er informerede om deres ansvar i forhold til ministeriets krav. Vi er bekendt med skoler, hvor der er en

systematisk forældreindsats for evaluering, og har i teamet diskuteret at opfordre forældrekrædsen til at overveje en sådan. Bl.a. har vi overvejet at foreslå en 'messe', med stande og foredrag om skolen.

B. Plan for opfølgning på evalueringen

Evalueringen yder to slags feedback; for det første praktiske forslag til at forbedre og udbygge vores evalueringspraksis, såsom at klistre projektmål ind i logbogen, eller skabe et hæfte med årets projekter. For det andet forslag til at "standardisere" vores evaluering; både beskrive men også synliggøre processer og produkter.

Vi foreslår at

- I. planlægningsudvalget tager dette dokument med i deres planlægningsproces for projekt Året-der-gik, der jo ligger lige for døren,
- II. en arbejdsgruppe tager både praktiske og overordnede forbedringsforslag op i vores to planlægningsuger, samt
- III. skaber et udkast til en standardisering af evaluering med implementering af de konkrete forslag der er kommet.

C. Den næste evaluering af den samlede undervisning vil finde sted i foråret 2017.